

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 5081

4 Haziran 2021 tarihinde Tiflis'te imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı"nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

6 Ocak 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
GÜRCİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
HAYVAN SAĞLIĞI ALANINDA
İŞBİRLİĞİ MUTABAKAT ZAPTI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti (bundan böyle tek tek “Taraflar” ve birlikte “Taraflar” olarak anılacaktır.);

Hayvan sağlığı ve karantina konularında işbirliğini güçlendirmeyi,

Bulaşıcı ve parazitik hastalık ve zararlıların kendi bölgelerine girmesini ve yayılmasını önlemeyi,

Hayvancılığa ilaveten insan sağlığının güvenliğini sağlamak üzere

Aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

Madde 1

Amaçlar

Taraflar özellikle tehlikeli bulaşıcı hayvan hastalıklarının bölgelerine girmesini önlemek; bölgelerinde özellikle tehlikeli bulaşıcı bir hayvan hastalığı tespit edildiği takdirde hastalığın kontrol altına alınarak yayılmasını önlemek üzere işbirliği yapacaklardır.

Madde 2

Yetkili Makamlar

İşbu Mutabakat Zaptının uygulanmasını sağlayan yetkili makamlar şöyledir:

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Tarım ve Orman Bakanlığı;
2. Gürcistan Hükümeti adına Gürcistan Çevre Koruma ve Tarım Bakanlığı.

Madde 3

İşbirliği Alanları ve Şekilleri

Hayvan sağlığı alanında işbirliğinin geliştirilmesi için Tarafların yetkili makamları,

1. Hayvan hastalıkları ve bunların epidemiyolojisine ilişkin prosedürlerin yönetim ve kontrol aşamalarına, hastalık ve epidemiyolojisine ilişkin bilimsel ve teknolojik gelişmelere yönelik karşılıklı bilgi paylaşımında bulunacaklardır;

2. Hayvan hastalıkları epidemiyolojisi ve hayvan tanım ve kayıt sistemlerine ilişkin mevzuat, düzenleme ve bildirimlerinin paylaşımında bulunacaklardır;
3. Veteriner tıbbi ürünleri üreticileri için İyi Üretim Uygulamaları (GMP) denetimleri konusunda müzakerelerin başlatılmasını ve işbirliği yapılmasını kolaylaştıracaklardır;
4. Hastalık önleme ve hayvanların tıbbi tedavisine yönelik araç gereçlerin üretimi ve ilgili Ar-Ge çalışmaları konusunda işbirliği yapacaklardır;
5. Her yıl, içinde bulunulan yılın kimyasal maddeler için kalıntı izleme planını karşılıklı olarak değiş tokuş edeceklerdir;
6. Teşhis ve analiz laboratuvarları arasındaki işbirliği yanı sıra, hayvan hastalıkları ve hayvan orijinli gıda maddelerinin veteriner sağlık kontrolü sistemleri üzerinde çalışan ve araştırma yapan bilimsel kuruluşlar arasındaki işbirliğini teşvik edeceklerdir;
7. Taraflar arasında karşılıklı olarak düzenlenecek çeşitli programlar ve yıllık uzman toplantıları vasıtası ile, hayvan hastalıkları ile mücadele teknikleri ve bu alanda elde edilen kazanımlara ilişkin bilgi ve deneyim paylaşımını sağlayacaklardır.

Madde 4

Hastalıklarla Mücadele

Taraflardan birinde bulaşıcı bir hayvan hastalığı teşhis edilmesi halinde; hastalığın görüldüğü ülkenin yetkili makamı tarafından yapılan uluslararası ve/veya doğrudan bir bildirim müteakip, diğer Taraf

1. Hastalığa ilişkin mevcut bilgi ve deneyimi en kısa süre içerisinde paylaşacaktır.
2. Hastalıkla mücadeleye yönelik eğitim ve uzman değişim programları düzenleyecektir.
3. Gerekli görülmesi halinde ve de yasal düzenlemeler çerçevesinde; hayvan hastalıklarının teşhisinde kullanılan test ve analizler için birbirlerine numune göndereceklerdir.
4. Hastalığın kontrol ve takibine yönelik sistemlerin kurulması için gerekli bilgi ve tecrübe paylaşımını sağlayacaktır.

Madde 5

Anlaşmazlıkların Çözümü

İşbu Mutabakat Zaptının hükümlerinin uygulanması veya yorumlanması sırasında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar, Taraflar arasında istişareler ve/veya müzakereler yoluyla çözülecektir.

Madde 6

Değişiklikler

İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların karşılıklı rızası ile değiştirilebilir. Bu tür değişiklikler ve ilaveler, işbu Mutabakat Zaptının ayrılmaz bir parçasını oluşturacak ve bu Mutabakat Zaptı 8. Maddesi hükümleri uyarınca yürürlüğe girecek ayrı bir protokol şeklinde düzenlenecektir.

Madde 7

Hak ve Yükümlülükler

İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların akdettikleri diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerine halel getirmeyecektir.

Madde 8

Yürürlüğe Giriş ve Geçerlilik Süresi

İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların bu Mutabakat Zaptının yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal prosedürleri tamamladıklarını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Mutabakat Zaptı süresiz olarak yürürlükte kalır. Taraflardan biri, bu Mutabakat Zaptını sona erdirmeye niyetini diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı olarak herhangi bir zamanda diğer Tarafa bildirebilir. Fesih, böyle bir bildirim alınmasından 6 (altı) ay sonra yürürlüğe girecektir.

Yukarıdaki hususlar göz önünde bulundurularak, kendi hükümetlerince murahhas imza sahipleri, işbu Mutabakat Zaptını imzalamışlardır.

4 Haziran 2021 tarihinde Tiflis'te, her metin eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Gürcüce ve İngilizce dillerinde, iki kopya olarak hazırlanmıştır. Yorumdan kaynaklanan uyumsuzluklar söz konusu olduğunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Gürcistan Hükümeti Adına

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Tarım ve Orman Bakanı

Levan DAVITASHVILI
Çevre Koruma ve Tarım Bakanı

ურთიერთგაგების მემორანდუმი
თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობასა და საქართველოს მთავრობას შორის
ცხოველთა ჯანმრთელობის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ

თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობა და საქართველოს მთავრობა (შემდგომში ინდივიდუალურად მოხსენიებული როგორც „მხარე“ და ერთობლივად როგორც „მხარეები“);

გამოხატავენ რა სურვილს გააძლიერონ თანამშრომლობა ცხოველთა ჯანმრთელობისა და საკარანტინო საკითხებში,

რათა თავიდან აიცილონ ინფექციური და პარაზიტული დაავადებებისა და მავნებლების მათ ტერიტორიებზე შეღწევა და გავრცელება;

ცხოველთა კეთილდღეობასთან ერთად ადამიანის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1
მიზნები

მხარეები ითანამშრომლებენ, რათა თავიდან აიცილონ ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური დაავადებების შეღწევა მათ ტერიტორიებზე, ხოლო ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური დაავადების მათ ტერიტორიაზე აღმოჩენის შემთხვევაში თავიდან აიცილონ დაავადების გავრცელება მისი კონტროლის გზით.

მუხლი 2
კომპეტენტური ორგანოები

წინამდებარე მემორანდუმის შესრულებაზე მხარეთა კომპეტენტური ორგანოები არიან:

1. თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობის სახელით - სოფლის მეურნეობისა და სატყეო მეურნეობის სამინისტრო;
2. საქართველოს მთავრობის სახელით - გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.

მუხლი 3

თანამშრომლობის სფეროები და გზები

ცხოველთა ჯანმრთელობის სფეროში თანამშრომლობის განვითარების მიზნით, მხარეთა კომპეტენტური ორგანოები:

1. გაცვლიან ინფორმაციას ცხოველთა დაავადებების და მათი გავრცელების პროცესის მართვისა და კონტროლის ეტაპების შესახებ, აგრეთვე დაავადებასა და მის გავრცელებასთან დაკავშირებული სამეცნიერო და ტექნოლოგიური განვითარების შესახებ;
2. გაცვლიან ინფორმაციას კანონმდებლობის, რეგულაციებისა და შეტყობინებების შესახებ ცხოველთა დაავადებების გავრცელებისა და ცხოველთა იდენტიფიკაციისა და რეგისტრაციის სისტემების შესახებ;
3. ხელს შეუწყობენ მოლაპარაკებების დაწყებას და ითანამშრომლებენ ვეტერინარული სამედიცინო პროდუქტების მწარმოებლებისთვის კარგი წარმოების პრაქტიკის (GMP) ინსპექტირების საკითხთან მიმართებით;
4. განახორციელებენ თანამშრომლობას ცხოველთა დაავადებების აღკვეთის/ პროფილაქტიკის, ცხოველთა სამკურნალო აღჭურვილობის წარმოების საკითხებსა და მასთან დაკავშირებული კვლევებისა და განვითარების საკითხებში;
5. ყოველწლიურად განახორციელებენ მიმდინარე წლის ქიმიურ ნივთიერებათა ნარჩენების ნიმუშების აღების გეგმის ურთიერთგაცვლას;
6. ხელს შეუწყობენ ცხოველთა დაავადებების და ცხოველური წარმოშობის საკვების ვეტერინარული ჯანმრთელობის კონტროლის სისტემებზე მომუშავე სამეცნიერო-კვლევით ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობის გადრმაგებას, აგრეთვე დიაგნოსტიკურ და ანალიზის ლაბორატორიებს შორის თანამშრომლობის გადრმაგებას;
7. უზრუნველყოფენ ცხოველთა დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლის ტექნიკისა და ამ სფეროში განხორციელებული მიღწევების შესახებ ინფორმაციისა და გამოცდილების გაცვლას სხვადასხვა პროგრამებისა და ექსპერტთა ყოველწლიური შეხვედრების საშუალებით, რომელთა ორგანიზებაც მხარეებს შორის ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე მოხდება.

მუხლი 4

დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლა

რომელიმე მხარის ტერიტორიაზე ცხოველის ინფექციური დაავადების დიაგნოსტიკების შემთხვევაში, იმ ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს მიერ საერთაშორისო ან/და პირდაპირი შეტყობინების შემდეგ, რომელშიც დაავადება აღმოჩნდა, მეორე მხარე:

1. უმოკლეს ვადაში განახორციელებს დაავადების შესახებ არსებული ინფორმაციისა და გამოცდილების გაზიარებას;
2. დაავადების წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნით უზრუნველყოფს ტრენინგებისა და ექსპერტთა გაცვლითი პროგრამების ორგანიზებას;
3. აუცილებლობის შემთხვევაში და ასევე სამართლებრივი რეგულაციების ფარგლებში, ერთმანეთს გაუზიარებენ ნიმუშებს, რომლებიც აუცილებელია ცხოველთა დაავადებების დიაგნოსტიკისთვის, ტესტირებისა და ანალიზებისთვის;
4. უზრუნველყოფს საჭირო ინფორმაციისა და გამოცდილების გაზიარებას დაავადების კონტროლისა და მონიტორინგის სისტემების შექმნის შესახებ.

მუხლი 5 დავების გადაწყვეტა

ნებისმიერი დავა, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას წინამდებარე მემორანდუმის განმარტებასა და გამოყენებასთან დაკავშირებით, გადაწყდება მხარეთა შორის კონსულტაციებისა და/ან მოლაპარაკებების გზით.

მუხლი 6 ცვლილებები/დამატებები

წინამდებარე ურთიერთგაგების მემორანდუმში, მხარეთა ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, შესაძლებელია ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა. აღნიშნული ცვლილებები და დამატებები გაფორმდება ცალკე ოქმის სახით, რომელიც წარმოადგენს წინამდებარე ურთიერთგაგების მემორანდუმის განუყოფელ ნაწილს და ძალაში შევა ამ მემორანდუმის მე-8 მუხლში მოცემული პირობების შესაბამისად.

მუხლი 7 უფლებები და მოვალეობები

წინამდებარე ურთიერთგაგების მემორანდუმში გავლენას არ მოახდენს მხარეთა უფლებებსა და მოვალეობებზე, რომლებიც გამომდინარეობს მხარეთა მიერ დადებული სხვა საერთაშორისო შეთანხმებებიდან.

მუხლი 8 ძალაში შესვლა და მოქმედების პერიოდი

წინამდებარე მემორანდუმში ძალაში შედის დიპლომატიური არხების მეშვეობით მიღებული ბოლო წერილობითი შეტყობინების მიღების თარიღიდან, რომლის თანახმადაც მხარეები ერთმანეთს ატყობინებენ, რომ ურთიერთგაგების მემორანდუმის ძალაში

შესასვლელად საჭირო შიდასახელმწიფოებრივი სამართლებრივი პროცედურები დასრულებულია.

წინამდებარე მემორანდუმი ძალაშია განუსაზღვრელი ვადით. მხარემ ნებისმიერ დროს შეიძლება წერილობით შეატყობინოს მეორე მხარეს დიპლომატიური არხების საშუალებით წინამდებარე მემორანდუმის მოქმედების შეწყვეტის განზრახვის შესახებ. მემორანდუმის შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილება ძალაში შედის ამგვარი შეტყობინების მიღებიდან 6 (ექვსი) თვის შემდეგ.

ზემოაღნიშნული საკითხების გათვალისწინებით, მხარეთა წარმომადგენლები, რომლებიც თავიანთი მთავრობების მიერ სათანადო უფლებამოსილებით არიან აღჭურვილნი ხელს აწერენ წინამდებარე მემორანდუმს.

შესრულებულია თბილისში, 4 ივნისს, 2021 წელს, 2 (ორ) დედნად, თითოეული თურქულ, ქართულ და ინგლისურ ენებზე, ყველა ტექსტი თანაბრად ავთენტურია. წინამდებარე მემორანდუმის დებულებათა განსხვავებული განმარტების შემთხვევაში, უპირატესობა ენიჭება ტექსტს ინგლისურ ენაზე.

თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობის
სახელით

ბეკირ პაკდემირილი, PhD
სოფლის მეურნეობისა და სატყეო
მეურნეობის მინისტრი

საქართველოს მთავრობის
სახელით

ლევან დავითაშვილი
გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის
მინისტრი

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND THE GOVERNMENT OF GEORGIA
ON COOPERATION IN THE FIELD OF ANIMAL HEALTH**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of Georgia (hereinafter referred to individually as the “Party” and collectively as the “Parties”);

Desiring to strengthen the cooperation in animal health and quarantine issues,

To prevent the entry and spread of infectious and parasitic diseases and pests into their territories,

In addition to animal husbandry, to ensure the safety of human health

Have agreed on the following:

Article 1

Objectives

The Parties shall cooperate in order to prevent the entry of especially dangerous-infectious animal disease into their territories, to prevent the spread of the disease by putting it under control, if an especially dangerous infectious animal disease is detected within their territories.

Article 2

Competent Authorities

The competent authorities to ensure the implementation of this Memorandum of Understanding (MoU) are:

1. On behalf of the Government of the Republic of Turkey - the Ministry of Agriculture and Forestry;
2. On behalf of the Government of Georgia –Ministry of Environmental Protection and Agriculture of Georgia.

Article 3

Areas and Ways of Cooperation

In order to develop the cooperation in the field of animal health, the competent authorities of the Parties shall:

1. Mutually exchange information on the management and control stages of the procedures for animal diseases and their epidemiologies, and on the scientific and technological developments regarding the disease and its epidemiology;

2. Share their legislations, regulations and notifications on the epidemiology of animal diseases and the animal identification and registration systems;
3. Facilitating starting the negotiations and cooperate on the Good Manufacturing Practices (GMP) inspections for the manufacturers of veterinary medicinal products;
4. Cooperate on the issues of production and the related R&D studies regarding the equipment intended for prevention of disease and medical treatment of animals
5. Each year, mutually exchange the residue monitoring plan for chemical substances for that year;
6. Promote cooperation between scientific organizations working and studying veterinary health control systems for animal diseases and foods of animal origin, as well as the cooperation between the diagnostic and analysis laboratories;
7. Ensure the exchange of information and experience on techniques for fighting against animal diseases and on achievements gained in this field, by means of various programs and annual expert meetings, to be mutually organized between the Parties

Article 4

Fighting Against the Diseases

In case of a diagnosis of an infectious animal disease at one of the Parties; following an international and/or direct notification made by the competent authority of the country in which the disease occurred, the other Party shall:

1. Exchange existing information and experience regarding the disease within the shortest time.
2. Organize training and expert exchange programs intended for fighting the disease.
3. If deemed necessary and also within the framework of legal regulations, send each other samples for tests and analyzes used in the diagnosis of animal diseases.
4. Provide necessary information and experience exchange regarding the establishment of systems for the control and monitoring of the disease.

Article 5

Dispute Settlement

Any dispute regarding the application or interpretation of this MoU shall be resolved between the Parties through consultations and/or negotiations.

Article 6

Amendments

This Memorandum of Understanding may be amended by mutual consent of the Parties. Such amendments and supplements shall be drawn up in the form of a separate protocol, which shall form an integral part of this Memorandum of Understanding and enter into force in accordance with provisions of Article 8 of this Agreement.

Article 7
Rights and Obligations

This MoU shall not prejudice the rights and obligations of the Parties arising from other international agreements concluded.

Article 8
Entry into Force and Period of Validity

This MoU shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification of the Parties notifying each other through diplomatic channels that the internal legal procedures required for the MoU to enter into force have been completed.

This MoU remains in force indefinitely. A Party may notify the other Party of its intention to terminate this MoU in writing through diplomatic channels at any time. The termination shall take effect 6 (six) months after the receipt of such a notification.

With the aforementioned matters taken into consideration, the executive signatories duly authorised by their governments have signed this MoU.

Done in Tbilisi on June 4, 2021 in two copies, each in Turkish, Georgian and English languages, all texts being equally authentic. If any differences arise concerning the interpretation of the provisions, the text in the English language shall prevail.

**On behalf of the Government of the Republic
of Turkey**

Bekir PAKDEMİRLİ, PhD
Minister of Agriculture and Forestry

**On behalf of the Government of
Georgia**

Levan DAVITASHVILI
Minister of Environmental Protection and
Agriculture